

ТЕЗИ

Наталія АНТОНІК,
учит.-методист музичного мистецтва
лицею №4 імені Лесі Українки
Дрогобицької міської ради Львівської області

ОСНОВНІ АСПЕКТИ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «МИСТЕЦТВО» У 5 КЛАСІ ЗА КОНЦЕПЦІЄЮ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

У пропонованій публікації розглядаються особливості організації едукативного процесу у 5 класі на уроках «Мистецтва» в контексті реформ Нової української школи.

Пріоритетним завданням реалізації концепції Нової української школи стало збереження здобутків упровадження інноваційних ідей НУШ у початковій школі й перехід на нові освітні програми в 5-х класах, які передбачають істотне оновлення змісту і формату програмного забезпечення викладання мистецтва та оцінювання освітніх результатів у базовій середній освіті.

Одним із провідних принципів реформи НУШ визначено дитиноцентризм – орієнтація на потреби учня чи учениці, створення психологічного комфорту, розкриття потенціалу кожної особистості.

У 2022–2023 навчальному році розпочалося поетапне впровадження нового Державного стандарту базової середньої освіти, що реалізується через Модельні освітні програми з навчальних предметів та інтегрованих курсів.

На початок цього навчального року МОН України затвердило чотири модельні навчальні програми для мистецької галузі, які розкривають вивчення інтегрованого курсу «Мистецтво», а саме:

1. Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: О. М. Івасюк, О. А. Комаровська, Г. О. Кізілова, Н. А. Лемешева, О. В. Лобова, Л. Й. Назар, І. Ю. Чужинова, О. А. Шулько).

2. Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Л. М. Масол , О. В. Просіна).

3. Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: О. А. Комаровська, Н. А. Лемєшева).

4. Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автор Л. Г. Кондратова) [2].

Модельні програми інтегрованого курсу «Мистецтво» розроблені для 5–6-х класів, тобто на весь адаптаційний цикл навчання. Метою програми є цілісний різнобічний розвиток успішної особистості учня у процесі формування мистецької грамотності опанування мистецьких надбань людства; усвідомлення власної національної ідентичності в міжкультурній комунікації в міжкультурному комунікаційному просторі; формування компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження в сфері мистецької діяльності та комунікації; розкриття творчого потенціалу, залучення до культурних мистецьких подій та процесів в Україні.

На основі обраної модельної програми педагог створює навчальні програми відповідно до потреб і можливостей свого закладу освіти, інтересів учнів. Вчитель будує логіку власної програми, змінюючи за потреби послідовність і обсяг зазначених тем з урахуванням можливостей конкретного закладу освіти, може додавати й власні теми, враховуючи умови очного, дистанційного чи змішаного навчання, синхронного чи асинхронного режимів. Отже, забезпечується академічна свобода вчителя, на яку націлює НУШ. Автори модельних програм на допомогу вчителю розробили орієнтовні зразки навчальних програм.

Конкретизацію елементів змісту навчальної програми здійснено у календарно-тематичних планах та підручниках.

Основні підручники				
«Мистецтво» підручник інтегрованого курсу для 5 класу закладів загальної середньої освіти	Гайдамака О. В., Лемешева Н. А	5	Гене́за	Наказ МОН від 08.02.2022 № 140
«Мистецтво» підручник інтегрованого курсу для 5 класу закладів загальної середньої освіти	Кізілова Г. О., Гринишина Л. М.	5	Астон	Наказ МОН від 08.02.2022 № 140
«Мистецтво» підручник інтегрованого курсу для 5 класу закладів загальної середньої освіти	Аристова Л. С., Чен Н. В.	5	Оріон	Наказ МОН від 08.02.2022 № 140
«Мистецтво» підручник інтегрованого курсу для 5 класу закладів загальної середньої освіти	Масол Л. М.	5	Видавничий дім "Освіта"	Наказ МОН від 08.02.2022 № 140
«Мистецтво» підручник інтегрованого курсу для 5 класу закладів загальної середньої освіти	Кондратова Л. Г., Федун С. І., Чорний О. В.	5	Навчальна книга - Богдан	Наказ МОН від 08.02.2022 № 140
«Мистецтво» підручник інтегрованого курсу для 5 класу закладів загальної середньої освіти	Рубля Т. Є., Мед І. Л., Наземнова Т. О., Щеглова Т. Л.	5	Ранок	Наказ МОН від 08.02.2022 № 140

Розглянемо структуру підручника «Мистецтво» авторів Людмили Григорівни Кондратової, Сергія Ігоровича Федун, Олександра Вікторовича Чорного [3]. У ньому теми уроків дублюються для музичного мистецтва та образотворчого мистецтва, й відповідно до теми пропонуються різноманітні види діяльності учнів: перегляд відеороликів, сприйняття мистецьких творів, поглиблення знань в галузі мистецької грамоти, розучування пісень, ігрові завдання та творчі практичні завдання тощо.

Методичне забезпечення навчальних програм також здійснюється за допомогою посібників, а саме розробок конспектів уроків, робочого зошита з музичного мистецтва та альбома з образотворчого мистецтва.

Інновацією впровадження інтегрованого курсу мистецтва є також використання QR-кодів, що розміщені у підручнику. Кожен учень чи учениця, скориставшись власним гаджетом, може пройти за закодованим посиланням та переглянути, прослухати необхідний твір або ознайомитися із творчістю митця.

Автори підручника створили електронний додаток до нього, який містить усі відеоролики та твори для сприйняття. Крім того, розроблено електронні презентації до кожного уроку.

Оскільки в учнів 5 класу відбувається адаптація до нових умов навчання, то МОН рекомендує перший період навчального року не оцінювати результати їх досягнень у бальній системі. Натомість впроваджується апробоване у початковій школі формувальне оцінювання, спрямоване відстежити індивідуальний поступ учнів і сформувати в них позитивну самооцінку. Вчителі застосовують прийоми само- та взаємооцінювання, аргументують виставлені оцінки, аналізують помилки, яких припустилися учні, демонструють

учням, як можна поліпшити їхні результати й заохочують старанно навчатися надалі [5]. Для організації системного спостереження за досягненнями кожного учня вчителі ведуть щоденники педагогічних спостережень, де фіксують динаміку розвитку кожного учня.

Висновки. Отже, пріоритетами вчителя у 5-му класі, які впроваджують ідеї НУШ мають стати упровадження компетентнісного і діяльнісного підходів у навчанні, де системне і послідовне навчання мистецтва, набуття мистецьких умінь, знань, ставлень органічно поєднується з навчанням і виховання через мистецтво; реалізація інтегрованого підходу, як системоутворювального, з метою цілісного усвідомлення учнями різних видів мистецтва.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Класний журнал у 5-х класах НУШ. URL: https://znayshov.com/News/Details/zapovniuiemo_klasnyi_zhurnal_u_5-kh_klasakh_nush (дата звернення: 20.11.22).
2. Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автор Л. Кондратова URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni_prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetar.z.2022/Mist.osv.gal/Mystetstvo.5-6-kl.Kondratova.23.07.pdf (дата звернення: 01.12.22).
3. Навчальний підручник «Мистецтво. 5 кл.» (автори Кондратова Л., Федун С., Чорний О. URL: https://bohdan-books.com/upload/data_files/tmp_catalog/978-966-10-6755-3_myst-5kl.pdf (дата звернення: 29.11.22).
4. Реформа шкільної гуманітарної освіти: як викладати мистецтво. URL: <https://osvita.ua/school/reform/87652/> (дата звернення: 29.11.22).
5. Формувальне оцінювання. URL: <https://nus.org.ua/articles/formuvalne-otsinyuvannya-pro-jogo-instrumenty-ta-koryst-vid-pedagogyni-z-kanady/> (дата звернення: 05.12.22).